

ประเมินผลการพยาบาลทางไกลในการส่งเสริมสุขภาพหญิงตั้งครรภ์
ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

**An Evaluation of Telenursing Health Promotion in Pregnancy
Women by Student Nurses, Saint Louis College**

สุภาวดี เครือโชติกุล, ค.ม., *Supawadee Kruachottikul, M.Ed.*^{1*}

สกาเวือน โอตมี, วท.ม., *Sakawduean Oatme, M.Sc.*²

¹รองศาสตราจารย์, คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ เขตสาทร กรุงเทพฯ

¹Associate Professor, Faculty of Nursing, Saint Louis College, Sathorn, Bangkok.

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ เขตสาทร กรุงเทพฯ

²Assistant Professor, Faculty of Nursing, Saint Louis College, Sathorn, Bangkok

*Corresponding Author Email: supawadee.k@slc.ac.th

Received: June 21, 2022

Revised: September 15, 2022

Accepted: December 7, 2022

บทคัดย่อ

จากสถานการณ์การระบาดโควิด-19 มีผลต่อระบบการศึกษาทางการพยาบาล ทำให้ต้องปรับรูปแบบการฝึกปฏิบัติในสถานพยาบาลเป็นการฝึกปฏิบัติการพยาบาลผ่านระบบการสื่อสารทางไกลให้แกหญิงตั้งครรภ์ การวิจัยเชิงพรรณนาคั้งนี้ เพื่อประเมินผลการพยาบาลทางไกลในการส่งเสริมสุขภาพหญิงตั้งครรภ์ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารกและผดุงครรภ์ 2 ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ที่ฝึกปฏิบัติหน่วยฝึกครุฑ จำนวน 50 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงทั้งหมด เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบสอบถามการประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาลผดุงครรภ์ระยะตั้งครุฑด้วยระบบการพยาบาลทางไกลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า ปัจจัยกระบวนการ ปัจจัยผลลัพธ์และ 3) ความพึงพอใจการฝึกปฏิบัติการพยาบาลผ่านระบบการสื่อสารทางไกลแบบสอบถามผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยมีค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.8-1 และหาค่าความเชื่อมั่นด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ปัจจัยนำเข้า ปัจจัยกระบวนการ ปัจจัยผลลัพธ์และ ความพึงพอใจ เท่ากับ 0.78, 0.86 , 0.96 และ 0.88 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ผลการวิจัย พบว่า ค่าเฉลี่ยปัจจัยนำเข้า ปัจจัย กระบวนการปัจจัยผลลัพธ์และความพึงพอใจต่อ

การฝึกปฏิบัติการพยาบาลทางไกลของนักศึกษาพยาบาล อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.59$, $SD = 0.38$; $\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.34$; $\bar{X} = 3.64$, $SD = 0.34$ และ $\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.34$ ตามลำดับ) ข้อเสนอแนะ ควรจัดการสอนภาคปฏิบัติโดยใช้การพยาบาลทางไกลด้วยระบบดิจิทัลในการส่งเสริมสุขภาพหญิงตั้งครรภ์

คำสำคัญ: การพยาบาลทางไกล นักศึกษาพยาบาล

Abstract

Situation of COVID-19 pandemic, had an effect to nursing education system from practicing onsite in the hospital to conduct via telenursing. Objective of this descriptive research was an evaluation of telenursing health promotion in pregnancy women by student nurses of Saint Louis College. The purposive sample consisted of 50 fourth-year nursing students, who were enrolled in the Maternal- Child Nursing and Midwifery practicum 2 during the second semester of 2020. Research instruments were comprised of 1) demographic data 2) an evaluation of telenursing health promotion in pregnancy women by student nurses: input, process and output and 3) the satisfaction telenursing health promotion in pregnancy women by student nurses. The Index of item Objective Congruence (IOC) was between 0.8 and 1. The reliability of overall questionnaire input, process, output and satisfaction, using Cronbach's alpha coefficient, were 0.78, 0.86, 0.96 and 0.88 respectively. The data were analyzed by descriptive statistic. The results of this study showed that: the mean of overall input, process and output was at the highest level ($\bar{X} = 3.59$, $SD = 0.38$; $\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.34$; $\bar{X} = 3.64$, $SD = 0.34$ respectively). Additionally, the student nurses were satisfied with overall telenursing mean at the highest level ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.34$). It is suggested that telenursing technology should be used for health promotion amongst pregnant women in clinical areas.

Keywords: telenursing, student nurse

บทนำ

จากสถานการณ์การระบาดของโควิด-19 ในประเทศไทยตั้งแต่ปี 2563 ทำให้นักศึกษาพยาบาลขาดโอกาสในการฝึกปฏิบัติจริงในโรงพยาบาล แต่การจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลจะต้องดำเนินการต่อไป สถาบันการพยาบาลทุกแห่งจำเป็นต้องปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามวิถีใหม่ (new normal)

การพยาบาลทางไกลเป็นรูปแบบการให้การพยาบาลผ่านระบบการสื่อสารทางไกล ซึ่งเริ่มมีการใช้อย่างแพร่หลายในต่างประเทศ โดยนำมาใช้ในการดูแลผู้ป่วยที่เจ็บป่วยเรื้อรัง เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ ทำให้ช่วยลดระยะเวลาการนอนรักษาตัวในโรงพยาบาลและช่วยลดค่าใช้จ่ายได้อีกด้วย (Jerant, Azari, Martinez, & Nesbitt, 2007) และความรู้ที่ได้รับผ่านระบบการสื่อสารทางไกลยังช่วยให้ผู้รับบริการนำมาปฏิบัติในการดูแลสุขภาพตนเองได้เป็นอย่างดี ดังรายงานการศึกษาวิจัย พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการได้รับคำแนะนำจากพยาบาล ผ่านการให้บริการทางไกลอยู่ในระดับมาก และสามารถนำความรู้มาปฏิบัติในการดูแลสุขภาพตนเองได้ (Hagan, Morin & Lépine, 2000; Asiri & Househ, 2016)

สำหรับประเทศไทย ได้มีการนำการสื่อสารระบบทางไกลในทางการแพทย์เพื่อช่วยเหลือการรักษาผู้รับบริการที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร ซึ่งการรักษาทางไกลช่วยประหยัดเวลา ลดงานซ้ำซ้อนและลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้รับบริการ ทำให้การบริการด้านสาธารณสุขมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น (อัญชลี ทองเสน, วิวัฒน์ มีสุวรรณ, และดิเรก ธีระภูธร, 2558) สำหรับยุคเทคโนโลยีแห่งข้อมูลศาสตร์ทางการพยาบาล (nursing science) จำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับวิถีใหม่ในการดำเนินชีวิตของมนุษย์และวิถีใหม่

ทางการแพทย์เช่นกัน คุณลักษณะของพยาบาลจำเป็นต้องเรียนรู้ทักษะเพิ่มที่ไม่ใช่ทักษะทางเทคนิค (nontechnical skill) เช่น ทักษะทางสังคม หรือทักษะทางอารมณ์ (soft skill) ด้วยเหตุนี้สภาการพยาบาลจึงได้ประกาศ เรื่อง แนวทางการพยาบาลทางไกล (Tele-nursing) โดยมีนโยบายในการสนับสนุนระบบบริการพยาบาลทุกรูปแบบที่ให้การพยาบาลแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง มีคุณภาพได้มาตรฐาน มีความตระหนักในการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ ของประชาชนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ประชาชนสามารถดูแลและจัดการสุขภาพตนเองได้ ประกอบกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีซึ่งสภาการพยาบาลได้ให้ความหมาย การพยาบาลทางไกล (Tele-nursing) ว่า การพยาบาลและการผดุงครรภ์ เพื่อให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาเกี่ยวกับสุขอนามัยภายใต้กรอบความรู้แห่งวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ โดยนาระบบดิจิทัลมาใช้ในการให้บริการ ทั้งนี้ โดยความรับผิดชอบของผู้ให้การพยาบาลทางไกล (ราชกิจจานุเบกษา, 2564)

มีงานศึกษาวิจัยจากต่างประเทศ เกี่ยวกับระบบการสื่อสารทางไกลในสถาบันการศึกษาพยาบาล พบว่า นักศึกษาพยาบาลไปแลนดมีความพึงพอใจเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในการเรียนรู้การพยาบาลทางไกลในห้องเรียน และมีความตั้งใจที่จะใช้การพยาบาลทางไกลในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในอนาคต (Glinkowski, Pawlowska, & Kozłowska, 2013) และผลการเรียนรู้จากการสื่อสารผ่านระบบทางไกลของนักศึกษาพยาบาลยังช่วยให้นักศึกษาพยาบาลมีการเรียนรู้บทบาทที่แตกต่างกันของพยาบาลวิชาชีพในการประเมินการพยาบาลและการตัดสินใจ การสะท้อนคิดการดูแลสุขภาพอย่างมีคุณภาพ การเสริมแรงผู้รับบริการและการสะท้อนคิดด้านคุณธรรมและด้านเศรษฐศาสตร์

(Reiersen, Solli, & Bjørk, 2015) สำหรับรูปแบบการจัดการสื่อสารทางไกล จากการศึกษาของ สมใจ พุทธาพิทักษ์ผล, ปญฺทรี พ่วงสุวรรณ, และสุ่มจรรยา มานะชีวกุล (2564) พบว่า รูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ชูติวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่นในระบบการศึกษาทางไกล ประกอบด้วย 1) การเตรียมก่อนการออกแบบฝึกปฏิบัติการพยาบาล และ 2) การออกแบบกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับรูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ภาควิชาการพยาบาลมารดา ทารกและผดุงครรภ์ คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ได้ตระหนักเห็นความจำเป็นที่จะต้องพัฒนานักศึกษาพยาบาลให้มีการเรียนรู้การฝึกปฏิบัติการพยาบาลเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ จึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนการฝึกปฏิบัติจริงในหน่วยฝึกครรภ์ในด้าน การสอนสุขศึกษาหญิงตั้งครรภ์จากสถานพยาบาล เป็นการจัดให้มีการสอนสุขศึกษาแก่หญิงตั้งครรภ์ผ่านระบบการสื่อสารทางไกลแทน ซึ่งการจัดกิจกรรม การสอนสุขศึกษาจะต้องสอดคล้องกับพัฒนาการในแต่ละไตรมาสของการตั้งครรภ์ หัวข้อที่สอนสุขศึกษา ได้แก่ อาหาร การพักผ่อน การออกกำลังกาย อาการผิดปกติที่อาจพบได้รวมทั้งวิธีการปฏิบัติตัว การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ การเตรียมตัวคลอด และอาการผิดปกติที่จะต้องมาโรงพยาบาลก่อนนัด เป็นต้น ส่วนรูปแบบสื่อ การสอนให้อิสระแก่นักศึกษาในการออกแบบรูปแบบ การสอนให้น่าสนใจด้วยตนเอง เช่น การสาธิต การทำวิดีโอ การทำสื่อการสอนอินโฟกราฟิก เป็นต้น และ บางกิจกรรมใช้การสาธิต เช่น กิจกรรมการออกกำลังกาย

ในการฝึกการหายใจเพื่อบรรเทาอาการเจ็บครรภ์ การบริหาร ข้อเท้าลดอาการบวม ภายหลังสิ้นสุดการสอนนักศึกษา มีการประเมินผลการสอนด้วยการให้หญิงตั้งครรภ์ ตอบคำถาม สังเกตการออกกำลังกายในเรื่องการหายใจ อย่างถูกวิธีเพื่อการบรรเทาอาการเจ็บครรภ์หรือการ บริหารข้อเท้า เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมนี้เป็นการประเมิน สมรรถนะของนักศึกษาด้านความรู้ ด้านทักษะทาง ปัญญา และทักษะการใช้เทคโนโลยี ระยะเวลาการใช้ สอนสุขศึกษากำหนดระยะเวลา 30-40 นาที ซึ่งอาจารย์ นิเทศเข้าร่วมสังเกตกิจกรรมการสอนสุขศึกษาจริง แก่หญิงตั้งครรภ์ทุกราย ทำให้สามารถนำมาประเมิน สมรรถนะนักศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านทักษะ ทางปัญญา ด้านการสื่อสารและด้านการปฏิบัติ การพยาบาลจากการที่นักศึกษาได้มีการให้คำแนะนำ การสาธิตการปฏิบัติด้วยวิดีโอคอล (video call) ผ่านระบบไลน์ (line)

สำหรับกระบวนการวางแผนการจัดประสบการณ์ การสอนสุขศึกษาให้นักศึกษา อาจารย์นิเทศมีการ ประสานงานกับหัวหน้าตึกหน่วยฝากครรภ์เพื่อวางแผน ร่วมกันในการวางแผนการจัดกิจกรรมการสอนสุขศึกษา แก่หญิงตั้งครรภ์ที่ละคน ที่ไม่สามารถเดินทางมาฝาก ครรภ์เนื่องจากสถานการณ์โควิด-19 ได้ และมีการ ประสานกับหญิงตั้งครรภ์ผ่านโทรศัพท์ เพื่อชี้แจง วัตถุประสงค์พร้อมกับการขออนุญาตให้นักศึกษา พยาบาลได้ฝึกปฏิบัติการสอนสุขศึกษาในการส่งเสริม สุขภาพหญิงตั้งครรภ์หรือการป้องกันภาวะไม่สุขสบาย ขณะตั้งครรภ์ที่สอดคล้องกับไตรมาสของการตั้งครรภ์ และชี้แจงให้หญิงตั้งครรภ์ได้ทราบถึงสิทธิที่สามารถ ปฏิเสธการเข้าร่วมครั้งนี้ได้โดยไม่มีผลกระทบต่อการ รับการดูแลรักษาจากโรงพยาบาลด้วยวิดีโอคอล (video call) ผ่านระบบไลน์ (line) เมื่อได้รับการอนุญาตแล้วจึง มีการมอบหมายชื่อหญิงตั้งครรภ์และเบอร์โทรศัพท์ เพื่อให้ นักศึกษาพยาบาลได้ติดต่อและประเมินปัญหา

เบื้องต้นหลังจากนั้นให้นักศึกษาเตรียมความรู้และสื่อการสอนที่จะวางแผนการให้คำแนะนำและนัดวัน เวลาในการสอนสุขศึกษาด้วยวิดีโอคอล (video call) ผ่านระบบไลน์ (line) ในการจัดกิจกรรมเช่นนี้ คณะผู้วิจัยจึงมีความต้องการประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารกและผดุงครรภ์ 2 ด้วยระบบการพยาบาลทางไกลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ประโยชน์ที่ได้จากการประเมินครั้งนี้เพื่อนำมาพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติในการให้การพยาบาลหญิงตั้งครรภ์ผ่านระบบการพยาบาลทางไกลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าการให้บริการการพยาบาลหญิงตั้งครรภ์ผ่านระบบการพยาบาลทางไกล
2. เพื่อประเมินกระบวนการการให้บริการการพยาบาลหญิงตั้งครรภ์ผ่านระบบการพยาบาลทางไกล
3. เพื่อประเมินผลลัพธ์การให้บริการการพยาบาลหญิงตั้งครรภ์ผ่านระบบการพยาบาลทางไกล
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจการฝึกปฏิบัติการพยาบาลหญิงตั้งครรภ์ผ่านระบบทางไกลของนักศึกษาพยาบาล

นิยามคำศัพท์

การพยาบาลทางไกล หมายถึง การให้ความรู้ คำแนะนำการปฏิบัติตัวแก่หญิงตั้งครรภ์ด้วยการใช้สื่อ

การสอน ประกอบด้วยวิดีโอ การสาธิตด้วยวิดีโอคอล (video call) ผ่านระบบไลน์ (line) เพื่อให้หญิงตั้งครรภ์สามารถดูแลสุขภาพตนเองขณะตั้งครรภ์ได้อย่างถูกต้อง ระหว่างการสอนมีการเปิดโอกาสให้หญิงตั้งครรภ์ซักถามข้อสงสัยเป็นระยะและภายหลังสิ้นสุดการสอนมีการประเมินความรู้โดยตอบคำถาม บางกิจกรรมใช้วิธีการประเมินสาธิตย้อนกลับ ได้แก่ หัวข้อการสอนการออกกำลังกาย ใช้รูปแบบให้หญิงตั้งครรภ์แสดงท่าทางการหายใจอย่างถูกวิธีเพื่อบรรเทาการเจ็บครรภ์ขณะรอคลอด หรือ การบริหารข้อเท้าเพื่อลดอาการบวม เป็นต้น

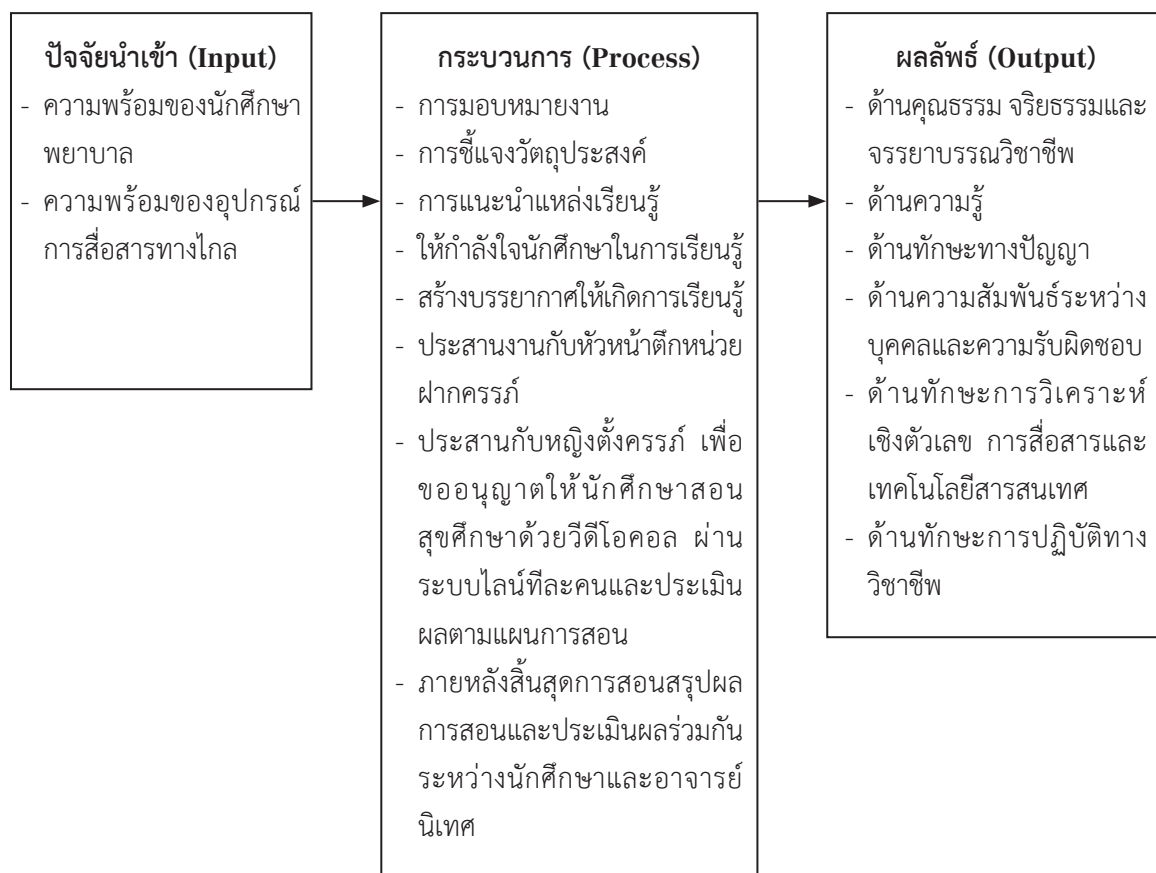
ปัจจัยนำเข้า หมายถึง ความพร้อมของนักศึกษาและความพร้อมในการใช้อุปกรณ์การสื่อสาร

ปัจจัยกระบวนการ หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาสามารถสื่อสารผ่านระบบทางไกลด้วยการให้คำแนะนำการดูแลสุขภาพแก่หญิงตั้งครรภ์

ปัจจัยผลลัพธ์ หมายถึง ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่นักศึกษาพยาบาลได้รับสามารถพัฒนาสมรรถนะได้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ ประกอบด้วย 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิด Input - การประเมินชิป (CIPP) ของ สตีฟเฟิลบีม (Daniel L. Process-Output model ที่ดัดแปลงมาจากแนวคิด Stufflebeam, 1960 cited in Stufflebeam, 2003)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เลือกแบบเจาะจง เป็นนักศึกษาพยาบาลปีที่ 4 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารกและผดุงครรภ์ 2 ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 50 คน ที่ฝึกปฏิบัติหน่วยฝากครรภ์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย

2.1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป
2.2 แบบสอบถามการประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาลผดุงครรภ์ระยะตั้งครรภ์ ด้วยระบบการพยาบาลทางไกลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (5 ข้อ)

ปัจจัยกระบวนการ (5 ข้อ) ปัจจัยผลลัพธ์ (27 ข้อ) ความพึงพอใจในการฝึกปฏิบัติระบบทางไกล (5 ข้อ) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (likert scale) 4 ระดับ โดยกำหนดคะแนนมากที่สุด = 4 มาก = 3 น้อย = 2 น้อยที่สุด = 1 ผู้วิจัยแบ่งระดับคะแนนเฉลี่ยเพื่อแปลผล ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555) คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ระดับน้อยคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ระดับมาก คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.00 หมายถึงระดับมากที่สุด

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยนี้ ตรวจสอบความตรงในเนื้อหา (content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน โดยการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความเหมาะสมและความชัดเจนของภาษา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาค่าดัชนีความตรง (index of item objective congruence = IOC) ปัจจัยนำเข้า ปัจจัยกระบวนการ ปัจจัยผลลัพธ์และความพึงพอใจได้ค่าความตรงตามเนื้อหาอยู่ระหว่าง .8-1 ภายหลังจากผู้วิจัยได้มีการปรับปรุงเนื้อหาตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้นำมาหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ โดยนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของปัจจัยนำเข้า ปัจจัยกระบวนการ ปัจจัยผลลัพธ์และความพึงพอใจต่อการฝึกปฏิบัติการพยาบาลทางไกลเท่ากับ 0.78, 0.86 , 0.96 และ 0.88 ตามลำดับ

4. การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างงานวิจัยนี้ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาและ ควบคุมการวิจัยในคนของวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ (เลขที่รับรอง E. 040/2564) และกลุ่มตัวอย่างได้รับการพิทักษ์สิทธิโดย

ได้รับคำชี้แจง วัตถุประสงค์ของการวิจัยจากผู้วิจัยและกลุ่มตัวอย่าง สามารถปฏิเสธการเข้าร่วมวิจัยโดยไม่มีผลกระทบต่อการศึกษา ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างจะถือเป็นความลับและนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำหนังสือถึงอธิการบดีวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลที่คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยทีมคณะผู้วิจัย ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2564

6. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป กำหนดระดับนัยสำคัญ ที่ .05 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ใช้สถิติค่าร้อยละ ส่วนการประเมินผลปัจจัยนำเข้า ปัจจัยด้านกระบวนการ ปัจจัยด้านผลลัพธ์และความพึงพอใจ ใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาพยาบาล ปีที่ 4 จำนวน 50 คน เป็นเพศหญิง ร้อยละ 100 อายุเฉลี่ย 22.54 ปี ($\bar{X}$ = 22.54, SD = 1.97 ; อายุต่ำสุด 20 ปี อายุสูงสุด 30 ปี)

2. การประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารกและผดุงครรภ์ 2 ด้วยระบบการพยาบาลทางไกลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ พบว่า ค่าเฉลี่ยปัจจัยนำเข้า ปัจจัยกระบวนการ ปัจจัยผลลัพธ์และความพึงพอใจต่อการฝึกปฏิบัติการพยาบาลทางไกลของนักศึกษาพยาบาล อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 3.59, SD = 0.38; $\bar{X}$ = 3.80, SD = 0.34; $\bar{X}$ = 3.64, SD = 0.34 และ $\bar{X}$ = 3.80, SD = 0.34 ตามลำดับ) (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยนำเข้า ปัจจัยกระบวนการ ปัจจัยผลลัพธ์และความพึงพอใจต่อการฝึกปฏิบัติการพยาบาลทางไกลของนักศึกษาพยาบาล

ข้อมูล	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. ปัจจัยนำเข้า (โดยรวม)	3.59	0.38	มากที่สุด
1.1 ด้านความพร้อมของนักศึกษา	3.58	0.51	มากที่สุด
1.2 ด้านความพร้อมของอุปกรณ์การสื่อสารทางไกล	3.62	0.53	มากที่สุด
2. ปัจจัยกระบวนการ (โดยรวม)	3.80	0.34	มากที่สุด
2.1 การมอบหมายงานให้นักศึกษา	3.75	0.48	มากที่สุด
2.2 การชี้แจงวัตถุประสงค์	3.81	0.40	มากที่สุด
2.3 การชี้แนะแหล่งค้นคว้าชัดเจน	3.75	0.52	มากที่สุด
2.4 ให้กำลังใจนักศึกษาในการเรียนรู้	3.85	0.42	มากที่สุด
2.5 สร้างบรรยากาศให้เกิดการเรียนรู้	3.87	0.35	มากที่สุด
3. ปัจจัยผลลัพธ์ (โดยรวม)	3.64	0.34	มากที่สุด
3.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ	3.79	0.40	มากที่สุด
3.2 ด้านความรู้	3.44	0.51	มาก
3.3 ด้านทักษะทางปัญญา	3.54	0.52	มากที่สุด
3.4 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	3.82	0.39	มากที่สุด
3.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.63	0.50	มากที่สุด
3.6 ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	3.57	0.51	มากที่สุด
4. ความพึงพอใจต่อการฝึกปฏิบัติการพยาบาลทางไกล	3.80	0.34	มากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

การประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารกและผดุงครรภ์ 2 ด้วยระบบการพยาบาลทางไกลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

1. ด้านปัจจัยนำเข้า จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาลประเมินค่าเฉลี่ยด้านปัจจัยนำเข้าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.59$, $SD = 0.38$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความพร้อมของ

นักศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.58$, $SD = 0.51$) โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความตั้งใจและรับผิดชอบในการฝึกปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.73$, $SD = 0.45$) สอดคล้องกับการศึกษาของ รุ่งฤดี กล้าหาญ (2557) พบว่า ค่าเฉลี่ยด้านความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาพยาบาลอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23$, $SD = 0.09$) ซึ่งการที่นักศึกษามีวินัยในตนเองทำให้นักศึกษามีความตั้งใจ

และความรับผิดชอบในการฝึกปฏิบัติงาน อธิบายได้ว่า เมื่อกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาลนี้ได้ผ่านการเรียน ทฤษฎีมาแล้ว จำเป็นต้องนำความรู้ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ เพื่อเตรียมพร้อมในการเป็นพยาบาลวิชาชีพ และผู้เรียน มีเป้าหมายชีวิตที่จะต้องสำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนด 4 ปี นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้รับการปลูกฝัง ตั้งแต่เริ่มเข้ามาศึกษาวิชาชีพพยาบาลว่าจะต้องมีวินัย และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานเพื่อคำนึงถึงความปลอดภัยชีวิตผู้รับบริการเป็นสำคัญซึ่งเป็นคุณธรรมตามมาตรฐานวิชาชีพจึงทำให้ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นที่จะมีวินัย ต่อตนเองและความรับผิดชอบมากขึ้นในการปฏิบัติงาน ให้สำเร็จ

สำหรับด้านความพร้อมของอุปกรณ์ที่ใช้ในการ สื่อสารทางไกลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 3.62, SD = 0.53) สอดคล้องกับการศึกษาของ มาลีวัล เลิศสาครศิริ, และรัตนา พึ่งเสมา (2564) พบว่านักศึกษา พยาบาลมีอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนแบบออนไลน์ คือ โน้ตบุ๊ก (ร้อยละ 90.82) และโทรศัพท์มือถือ (ร้อยละ 88.27) มีการใช้อินเทอร์เน็ตในการเรียนแบบออนไลน์ ส่วนบุคคล (ร้อยละ 90.82)

อธิบายได้ว่าเนื่องจากช่วงที่มีการระบาดการแพร่ ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สถาบันการศึกษาทุกแห่งงดจัดการเรียนการสอนใน ชั้นเรียน เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2563 คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์จึงได้ประกาศให้เริ่มมีการจัดการ เรียนการสอนด้วยระบบออนไลน์ตั้งแต่ภาคการศึกษา ที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ซึ่งนักศึกษาได้มีการเตรียมพร้อม ของอุปกรณ์ที่ใช้ในการสื่อสาร เช่น โน้ตบุ๊ก โทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ตใช้ทุกคน และปัจจุบันเป็นยุคศตวรรษที่ 21 นักศึกษาส่วนใหญ่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ออนไลน์ค่อนข้างมาก

ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการเตรียมพร้อมด้าน ความรู้ก่อนปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.40, SD

= 0.57) สอดคล้องกับการศึกษาของจิตตมาศ พุกนาคุ่ม, รัตินันท์ ชูทาน, และศิริพร ฉายาทับ (2562) พบว่า นักศึกษา พยาบาลมีการศึกษาบทเรียนก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก อธิบายได้ว่า เนื่องจากผู้เรียนกำลังศึกษาอยู่ ชั้นปีที่ 4 เรียนผ่านระบบออนไลน์เท่านั้น ถึงแม้จะมี เป้าหมายที่จะสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนด แต่การที่จะเตรียมความรู้ทางทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติ ผู้เรียนยังไม่สามารถจินตนาการได้ตามที่คาดหวังและ ยังไม่มีโอกาสขึ้นฝึกปฏิบัติจริงจึงทำให้มีการประเมิน การเตรียมความรู้ก่อนปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากเท่านั้น

2. ด้านกระบวนการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา พยาบาลประเมินค่าเฉลี่ยด้านกระบวนการโดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 3.80, SD = 0.34) สอดคล้อง กับการศึกษาของ สุภาวดี เครือโชติกุล และสภาวะเดือน โอดมี (2563) อธิบายได้ว่าเนื่องจากอาจารย์นิเทศได้ ดำเนินกระบวนการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนด้วย การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในการส่งเสริมสุขภาพ หญิงตั้งครรภ์ แนะนำลักษณะงาน แนะนำทักษะการ สื่อสารให้ผู้เรียนเน้นประเด็นสำคัญในการซักประวัติ หญิงตั้งครรภ์ การเตรียมแผนการสอน การจัดทำสื่อการสอน โดยให้อิสระในการออกแบบสื่อการสอน ทบทวนความพร้อม ด้านความรู้ในการประเมินสุขภาพหญิงตั้งครรภ์ อาการ ผิดปกติที่พบได้บ่อยในหญิงตั้งครรภ์ ขึ้นดำเนินการ ภายหลังจากหญิงตั้งครรภ์ยินยอมให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการ สอนสุขศึกษาผ่านทางไลน์ได้ จึงมอบหมายเบอร์โทรศัพท์ หญิงตั้งครรภ์ให้ผู้เรียนติดต่อเพื่อซักประวัติและประเมิน สุขภาพหลังจากนั้นให้ดำเนินการจัดทำแผนการสอน สื่อการสอน ก่อนสอนมีการทบทวนรูปแบบการสอนกับ ผู้เรียนก่อนนัดสอนจริงกับหญิงตั้งครรภ์ ภายหลังสิ้นสุด การสอนมีการประเมินผลและสะท้อนคิดเกี่ยวกับ กิจกรรมนี้จึงช่วยทำให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาการคิดอย่าง มีวิจารณญาณ และพัฒนาทักษะการสื่อสารให้ดียิ่งขึ้น (Hargreaves, Zickgraf, Paniagua, Evans & Radesi,

2021) ดังคำกล่าวของผู้เรียน “อาจารย์มีการให้คำแนะนำ แหล่งการสืบค้นความรู้เพิ่มเติมและเปิดโอกาสให้นักศึกษานัดปรึกษาได้ตลอดเวลาผ่านทางไลน์และมีการให้กำลังใจดีมาก ”

3. ด้านผลลัพธ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาลประเมินค่าเฉลี่ยด้านผลลัพธ์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.34$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.82$, $SD = 0.39$) สำหรับด้านความรู้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.44$, $SD = 0.51$) สอดคล้องกับการศึกษาของ Bacon และคณะ (Bacon et al., 2022) พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านสุขภาพผ่านระบบโทรคมนาคม (telehealth) สามารถช่วยพัฒนาสมรรถนะในการทำงานของผู้เรียนได้ และช่วยทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในการดูแลผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (person centered-care) การที่กลุ่มตัวอย่างประเมินผลลัพธ์ตามสมรรถนะได้ สามารถอธิบายได้ว่า เมื่อกลุ่มตัวอย่างได้มีโอกาสนำสิ่งที่เรียนรู้จากทฤษฎีสู่การฝึกปฏิบัติการพยาบาลจริงในการดูแลสุขภาพหญิงตั้งครรภ์ โดยมีโอกาสฝึกการสัมภาษณ์เพื่อประเมินปัญหาสุขภาพหญิงตั้งครรภ์ด้วยระบบทางไกล หลังจากนั้นนำมากำหนดข้อวินิจฉัยการพยาบาล วางแผนการพยาบาลตามปัญหาสุขภาพ มีการสืบค้นหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาจัดทำแผนการสอน จัดทำสื่อการสอน มีการนัดวัน เวลา ในการสอนสุขศึกษาผ่าน รูปแบบออนไลน์ ซึ่งการดำเนินกิจกรรมเช่นนี้เป็นการช่วยส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนในด้านความรู้ ด้านการใช้ทักษะทางปัญญาในการวิเคราะห์ปัญหา การลำดับความสำคัญของปัญหา การวางแผนการพยาบาล และ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลและการทำสื่อการสอน รวมทั้งการช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ เป็นต้น

ภายหลังสิ้นสุดการสอนสุขศึกษาผ่านรูปแบบออนไลน์ มีการประเมินผลการสอนระหว่างอาจารย์นิเทศและผู้เรียน มีการสะท้อนคิด อภิปรายและซักถามมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนได้มีการฝึกการวิเคราะห์ การเชื่อมโยงปัญหาหญิงตั้งครรภ์ จากการมีส่วนร่วมในการสาธิตย้อนกลับและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับหญิงตั้งครรภ์เป็นอย่างไร” พร้อมการสอบถามจากหญิงตั้งครรภ์ เป็นรายบุคคล ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และที่สำคัญมีการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่นำไปสู่การคิดขั้นสูง จึงทำให้ผู้เรียนบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ รวมทั้งทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะการปฏิบัติเชิงวิชาชีพ บางประการได้ (มาลี คำคง, อติภา อมรปียาภกร, รพีภัทร ชำนาญเพาะ และมุขรินทร์ ทองหอม, 2564)

4. ด้านความพึงพอใจต่อการฝึกปฏิบัติการพยาบาลทางไกล จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาลมีค่าเฉลี่ยด้านความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.34$) โดยกลุ่มตัวอย่างได้ให้เหตุผลว่า การมีโอกาสฝึกให้การพยาบาลทางไกลแก่หญิงตั้งครรภ์เป็นการได้ฝึกปฏิบัติจริง ภายใต้การดูแลจากอาจารย์นิเทศอย่างใกล้ชิด กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาลมีเวลาในการประเมินปัญหาก่อนการให้คำแนะนำ มีเวลาในการศึกษาค้นคว้าและเขียนแผนการพยาบาล มีโอกาสในการฝึกการใช้ทักษะการสื่อสาร ฝึกทักษะการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ กลินโคสกี และคณะ (Glinkowski, Pawlowska, & Kozłowska, 2013) พบว่า นักศึกษาพยาบาลโปแลนด์ มีความพึงพอใจเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในการเรียนรู้การพยาบาลทางไกลในห้องเรียนและมีความตั้งใจที่จะใช้การพยาบาลทางไกลในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลใน

อนาคต อธิบายได้ว่าการจัดรูปแบบการพยาบาลทางไกล
แก่หญิงตั้งครรภ์เป็นรูปแบบที่เหมาะสมที่กลุ่มตัวอย่าง
มีความพึงพอใจเนื่องจากเป็นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
(active learning) ที่เกิดจากผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับ
หญิงตั้งครรภ์ในการซักประวัติโดยใช้ระบบการสื่อสาร
2 ทาง เพื่อประเมินภาวะผิดปกติระหว่างตั้งครรภ์ มีการ
วิเคราะห์ปัญหา มีการวางแผนการพยาบาลและมีการ
แสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อจัดทำแผนการสอน สื่อการสอน
ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นด้วยตนเอง และกรณีที่ผู้เรียนจัดทำ
เนื้อหาในแผนการสอนไม่ถูกต้อง อาจารย์ในเทศมีการชี้แนะ
แหล่งในการสืบค้นข้อมูลก่อนนัดสอนจริง ซึ่งการจัด
การเรียนการสอนแบบให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วย
ตนเองเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม
การเรียนรู้ได้คิด ได้รวบรวมความรู้และลงมือปฏิบัติจริง
ด้วยตนเองช่วยทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนานกับการเรียน
และมีส่วนร่วมในการเรียนและ มีความรับผิดชอบต่
การเรียนมากขึ้น (กาญจนา ใจจ้อย, 2562) และการที่
ผู้เรียนได้เรียนรู้การประเมินสุขภาพผู้รับบริการด้วย
การใช้เทคโนโลยีผ่านระบบโทรคมนาคม (telehealth)
การเรียนรู้ในการวิเคราะห์ปัญหา การวางแผนการ

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา ใจจ้อย. (2562). นักศึกษาพยาบาล: การเรียน
การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. *วารสาร
ราชธานีนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ*,
2(2), 1-11.
จิตตมาศ พุกนาลุ่ม, รตินันท์ ชูพาน, และศิริพร ฉายาทัพบ.
(2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการฝึกปฏิบัติในรายวิชา
การพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์ ของ
นักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
งานประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 11.
จังหวัดนครปฐม.

พยาบาลและการสอนสุขศึกษาผ่านระบบวิดีโอออนไลน์
สามารถพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนได้ (Smith, Watts, &
Moss, 2018).

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา ควรนำผลการวิจัยมาใช้ดังนี้

1. ด้านการศึกษา

1.1 ควรมีการจัดกิจกรรมการพยาบาล
ทางไกลในการส่งเสริมสุขภาพของผู้รับบริการในรายวิชา
ภาคปฏิบัติ

1.2 อาจารย์ผู้สอน ควรมีการสร้าง
สถานการณ์เสมือนจริงที่หลากหลายและให้ผู้เรียนได้
ฝึกทักษะการสื่อสาร การวางแผนให้คำแนะนำการดูแล
สุขภาพเพื่อสร้างความมั่นใจก่อนที่จะไปปฏิบัติจริง

2. ด้านการวิจัย

2.1 ควรมีการติดตามความพึงพอใจการ
พยาบาลทางไกลในการส่งเสริมสุขภาพของผู้รับบริการ

2.2 ควรมีการประเมินประสิทธิภาพและ
ประสิทธิผลด้วยระบบการพยาบาลทางไกลของนักศึกษา
พยาบาลในการส่งเสริมสุขภาพผู้รับบริการ

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล
ทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS* (พิมพ์ครั้งที่
13). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนสามัญปิซิเนสอาร์
แอนด์ดี.

มาลี คำคง, อธิภา อมรปิยภากร, รพีภัทร ชำนาญเพาะ,
และมุขรินทร์ ทองหอม. (2564). การจัดการ
เรียนการสอนภาคปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้
ระบบออนไลน์ในสถานการณ์โควิด-19. *วารสาร
พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม*, 22(43),
114-126.

- มาลีวัล เลิศสาครศิริ, และรัตนา พึ่งเสมา. (2564). พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาพยาบาลต่อการเรียนแบบออนไลน์ ช่วงสถานการณ์โควิด-19. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา*, 14(1), 33-47.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2564). ประกาศสภาการพยาบาล เรื่อง แนวทางการพยาบาลทางไกล (Tele-nursing). สืบค้นจาก: https://www.tnmc.or.th/images/userfiles/files/T_0049.PDF
- รุ่งฤดี กล้าหาญ. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปฏิบัติของนิสิตพยาบาล ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 15(3), 412-420.
- สมใจ พุทธาพิทักษ์ผล, ปญฺษริ พ่วงสุวรรณ และสมัจฉรา มานะชีวกุล. (2564). รูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่นในระบบการศึกษาทางไกล. *วารสารพยาบาล*, 70(2), 47-54.
- สุภาวดี เครือโชติกุล, และสกาเวเดือน โอตมี. (2563). ผลการเรียนรู้แบบทบาทสมมติต่อการรับรู้สมรรถนะนักศึกษาพยาบาลในวิชาการพยาบาลมารดา ทารกและผดุงครรภ์ 1 วิทยาลัยเซนต์หลุยส์. *วารสารสุขภาพกับการจัดการสุขภาพ*, 6(2), 28-39.
- อัญชลี ทองเสน, วิวัฒน์ มีสุวรรณ, และดิเรก ชีระภูธร. (2558). การรักษาทางไกลผ่านเครือข่ายสังคม. *วารสารเทคโนโลยีการศึกษาและมีเดียคอนเวอร์เจนซ์*, 2(1), 9-15.
- Asiri, H., & Househ, M. (2016). The impact of telenursing on nursing practice and education: A systematic literature review. *Unifying the applications and foundations of biomedical and health informatics*, 105-108.
- Bacon, R., Hopkins, S., Kellett, J., Millar, C., Smillie, L., & Sutherland, R. (2022). The benefits, challenges and impacts of telehealth student clinical placements for accredited health programs during the COVID-19 pandemic. *Frontiers in Medicine*, 9.
- Glinkowski, W., Pawlowska, K., & Kozłowska, L. (2013). Telehealth and telenursing perception And knowledge among university students of nursing in Poland. *Telemedicine Journal and e Health*, 19 (7), 523-529..
- Hagan, L., Morin, D., & Lépine, R. (2000). Evaluation of telenursing outcomes: satisfaction, self-care practices, and cost savings. *Public Health Nurs.*, 17(4), 305-13.
- Hargreaves, L., Zickgraf, P., Paniagua, N., Evans, T. L., & Radesi, L. (2021). COVID-19 Pandemic impact on nursing student education: telenursing with virtual clinical experiences. *SAGE Open Nursing*, 7, 23779608211044618.
- Jerant, A., Azari, R., Martinez, C., & Nesbitt, T. (2007). A randomized trial of telenursing to reduce hospitalization for heart failure: Patient-centered outcomes and nursing indicators. *Home Health Care Services Quarterly*, 22(1), 1-20.

- Reiersen, I.Å., Solli, H., & Bjørk, I.T. (2015). Nursing Students' Perspectives on Telenursing in Patient Care After Simulation. *Clinical Simulation in Nursing*, 11(4), 244-250.
- Smith, T.S., Watts, P., & Moss, J.A. (2018). Using Simulation to Teach Telehealth Nursing Competencies. *J Nurs Educ.*, 57(10), 624-627
- Stufflebeam, D. (2003). The CIPP model of evaluation. In T. Kellaghan, D. Stufflebeam & L. Wingate (Eds.), *Springer international handbooks of education: International handbook of educational evaluation*. Britain: Kruwer Academic Publishers.

